

Haar eerste patiënt

Het liep tegen sinterklaas. De straten waren glad door de mist, die de hele dag boven de stad gehangen had. Behaaglijk huiverend zette Nicolette de kraag van haar dikke winterjas op en overdacht tevreden, dat ze al haar boodschappen nu gedaan had. Tot besluit ging ze van de riks, die ze van haar vader gekregen had, gezellig theedrinken bij Patisserie Van Zanten.

Het was vier uur. De kleurige lichtreclames flitsten al aan en uit. In de stad heerste, ondanks de mist, een feestelijke stemming.

Eerst theedrinken, dacht ze, en dan gauw met de bus naar huis. 't Was weer om zalig dicht bij de Brabantse plattebuiskachel te kruipen met een spannend boek. En om halfnegen zou ze met vader naar de radio luisteren. Dan werd moeders concert vanuit Wenen over Hilversum uitgezonden. Moeder had sinds enige tijd succes in het buitenland en nu voor het eerst was haar naam zover tot Nederland doorgedrongen, dat haar stem ook hier te horen zou zijn, al was het dan via Wenen.

Terwijl Nicolettes blik gevangen werd door een enorme bos paarse chrysanten bij een bloemenstalletje, vroeg ze zich af, wat vader eigen-

lijk dacht van moeders succes. Ze geloofde dat hij er niet blij mee was. Vader was moeilijk te doorgronden, dacht ze.

‘Eenvijftig, juffie,’ zei de bloemenman, die haar belangstelling voor zijn paarse chrysanten zag.

Paars zou het goed doen in de witte wedgwoodvaas tegen de geel velours gordijnen, overlegde ze. Behalve de riks van haar vader, was ze door al haar sintinkopen platzak. Als ze de bloemen nam, schoot er geen thé complet meer over bij Van Zanten. Maar alleen een appelbol zou ook best smaken, vond ze en ze bezweek voor de bos bloemen. Ze stak haar neus even in de paarse pracht, snoof de kruidige geur op en vervolgde toen haar weg.

Ze zou het vanavond met de bloemen wat feestelijker maken in huis. Misschien zou dat vader wat opfleuren. Ze begreep eigenlijk niets van hem. Ze was drie jaar op kostschool geweest; in die tijd was ze hem ontgroeid en in de drie maanden, die ze nu thuis was, was ze hem nog geen stap nader gekomen. Hij was vriendelijk tegen haar, maar zwijgzaam. Tijdens het ontbijt zat hij verscholen achter zijn krant. Aan de lunch keek hij de post door en ’s avonds eiste Peter meestal zijn aandacht op. De bijna vijfjarige Peter trok

zijn vader net zo lang aan zijn mouw tot hij luisterde en antwoordde op zijn vragen. Na tafel kroop hij op zijn vaders knie en bleef daar zitten tot hij naar bed gebracht werd. En zelfs dat uurtje met Peter zei haar vader niet veel, bedacht Nicolette. 't Was Peter, die het woord had. Peter was het liefste joch van vierenhalfjaar, dat op de wereld rondliep.

Ze zou hem weer eens gauw meenemen naar de stad. Nu had hij er niet bij kunnen zijn, omdat ze inkopen voor sint had moeten doen. Vanavond moest hij zijn schoen maar weer zetten, dacht ze. Het enthousiasme waarmee hij 's morgens sints goede gaven uit zijn schoen haalde, was werkelijk kostelijk.

Nicolette pakte al denkend haar ene tas wat steviger onder haar arm. Het viel niet mee met twee volle tassen ook nog een bos bloemen te torsen.

Toen Patisserie Van Zanten in het zicht kwam, moest ze zich beheersen om nu en dan geen danspasje te maken. Ze was in een opgewonden, blijde stemming. Of dat nu kwam door de paarse chrysenten of door de mist of door de thee, die ze in het vooruitzicht had, ze wist het niet; misschien kwam het wel door alles bij elkaar.

Het was nog niet druk in de tearoom, toen ze binnenkwam. Haar lievelingshoekje bij het raam, door een lange bak met planten afgescheiden van het tafeltje ernaast, was nog vrij. Ze ging op de bank zitten, met haar rug naar de varens en klimop, met haar gezicht naar de kleurig verlichte stad.

Het was nu bijna donker buiten. Ze stalde haar tassen met inkopen uit op de stoel naast zich en keek de prijslijst in.

Thee of koffie?

Aan een naburig tafeltje werd koffie gedronken, want de pittige geur ervan drong in haar neus.

‘Ja, graag koffie,’ zei ze tegen het dienstertje. ‘Met een appelbol. Een warme. Zijn er warme?’

‘Zeker,’ zei het meisje, ‘kersvers, hoor.’

Ze was al weer weg om een bestelling aan een ander tafeltje op te nemen.

De zaak liep vol nu. Om haar vrijheid veilig te stellen legde Nicolette de bos chrysanten op de andere stoel. Dat zag er wat ‘bezetter’ uit.

Aan het tafeltje achter haar zaten nu ook mensen. Er werd druk geconverseerd over de op te geven bestelling.

‘Twee hartige en twee zoete thé complets,’ hoorde Nicolette ten slotte een diepe bromme-

rige mannenstem aan het dienstertje opgeven.

Nicolette begon aan haar appelbol en dacht aan de dingen, die ze gekocht had. Leuk, die rode trui voor Peter. Zijn blonde bol zou er fleurig bovenuit steken. Over haar eigen Schotse geruite rok was ze ook erg tevreden. Jammer, dat haar vader er nauwelijks naar kijken zou.

‘Heb je die spoortrein voor Peter besteld?’ zou hij hoogstens vragen. ‘Goed, dan is dat ook in orde.’

‘Voor jou een sinterklaascadeautje uitzoeken kan ik niet,’ had hij gezegd. ‘Doe het zelf maar. Ik zal je wel geld geven.’ Van dat geld had ze de geruite rok gekocht.

Vader had alleen tijd voor de exposities in het museum, waarvan hij directeur was.

Hoe ging dat vroeger eigenlijk? dacht Nicolette. Had hij vroeger, toen moeder nog thuis was, ook nergens tijd voor gehad?

Ze woonden destijds nog in een andere plaats en vader was daar ook aan een museum verbonden geweest. Maar niet als directeur. Die promotie had hij pas twee jaar geleden, toen ze hier waren komen wonen, gemaakt.

Terwijl Nicolette in haar koffie roerde, overpeinsde ze, dat haar vader zich vroeger veel meer met hen bemoeid had.

Het was eigenlijk allemaal begonnen met Christine... Christine was haar twee jaar jongere zusje, dat drie jaar geleden, na een langdurig verblijf in een inrichting, gestorven was.

Sindsdien was alles veranderd in huis. Nicolette was naar kostschool gegaan. Iets, wat ze helemaal niet erg gevonden had, want het was de tijd na Christines dood triest en naar geweest in huis. Moeder had praktisch de hele dag boven gezeten. Peter werd verzorgd door Lien, het dienstmeisje. En vader... tja, ontdekte Nicolette, toen was vader zo geworden als hij nu was: zwijgzaam en uithuizig.

Toen Nicolette enkele maanden op kostschool was, schreef haar vader, dat haar moeder naar het buitenland was gegaan om haar zangstudie te hervatten.

Als vijftienjarig meisje had ze er nauwelijks aandacht aan geschonken, dat haar moeder Peter aan zijn lot overgelaten had, toen hij nog maar een goed jaar oud was. Ze had op kostschool een fijne tijd gehad. Er was zo veel te beleven geweest, dat ze aan piekeren gewoon niet toegekomen was.

Maar in de drie maanden die ze nu thuis was en ze door het geïsoleerde leven dat haar vader leidde, veel aan zichzelf overgelaten werd, had

ze plotseling tijd te over tot nadenken gekregen. Ze was zich gaan verwonderen over het feit, dat haar moeder de kleine Peter alleen had kunnen laten. Peter had geen flauw besef van zijn moeder, want ze was in al die drie jaar nooit thuis geweest...

Als Nicolette met vakantie thuiskwam placht haar vader te zeggen: 'Moeder komt nog niet thuis. Ze is zo bezet. Misschien met Kerstmis.' En met Kerstmis zei hij: 'Misschien met Pasen.' Met Pasen werd het: 'Misschien volgende keer.'

Misschien... altijd misschien. En daarbij was het gebleven.

'Moeder is geen grote briefschrijfster,' verontschuldigde hij soms het lange uitblijven van een levensteken. Pas in de laatste weken was Nicolette zich gaan afvragen of haar moeder ooit nog terug zou komen.

Nu deze gedachte weer in haar opkwam, was het alsof de vrolijke lichtreclame buiten minder fel schitterde en of het in de tearoom minder warm was dan toen ze binnenkwam.

Ze dronk haar koffie op. Arme vader, dacht ze.

Alsof iets van wat ze dacht zich aan haar omgeving mededeelde, hoorde ze plotseling aan het tafeltje achter zich een dame zeggen: 'Anne

Mertens zingt vanavond voor de radio, zeg! Ze schijnt opgang te maken in het buitenland.'

Nicolette spitte haar oren. Anne Mertens! Ze spraken over haar moeder.

De brommerige mannenstem, die zo-even twee zoete en twee hartige complets had besteld, baste nu: 'Arme Christiaan. Dat zal de deur wel dichtdoen. Van dat huwelijk komt niets meer terecht.'

Nicolette zette haar koffiekopje neer.

Moeder was nieuws geworden. Ze huiverde in haar dikke winterjas. Aan de lichtreclames was nu helemaal niets vrolijks meer; de aan- en uitflikkerende kleuren deden bijna pijn aan haar ogen.

'Zuur voor die kinderen,' zei de andere dame. 'De oudste is nu thuis. Het moet vroeger een reuze wildebras zijn geweest. Ik herinner me nog, dat ik haar eens gezien heb, een ondeugende bakvis met twee lange vlechten. We hadden jaren geleden een vergadering van de bond bij Anne Mertens thuis. Toen leefde dat andere meisje nog, die Christine. Ze woonden hier nog niet.'

'Ja,' zei de andere dame, 'door die Christine schijnt het allemaal gekomen te zijn. Vreemd, hè? Je zou toch denken, dat verdriet je dichter

hij elkaar brengt.'

Nicolette slikte, zonder te proeven wat ze dronk, haar laatste slok koude koffie naar binnen. Ik wil niets meer horen, dacht ze. Ik wil weg.

Ze wenkte het dienstertje om af te rekenen.

'Enfin, hij heeft zijn werk,' hoorde ze de andere man nog zeggen, terwijl ze al opstond en haar tassen opnam. 'Dat is veel waard. Hij doet het prima. Het museum is er de laatste tijd enorm op vooruitgegaan.'

Nicolette haastte zich langs de varens als een schichtig hert. Zonder om zich heen te kijken liep ze de zaak uit. Ze liep regelrecht naar de bushalte.

Arme vader, dacht ze weer, andere mensen zijn het nog met me eens ook.

Thuisgekomen porde ze de plattebuiskachel op. Het water in de koperen ketel begon te zingen boven het aangewakkerde vuur. Het was een troostend geluid.

Ze borg de sinterklaaspakjes in de kast en schikte de chrysanten in de wedgwoodvaas. Daarna ging ze Peter uit de keuken halen, die daar op de grond zat en met rode oren zat te luisteren naar Cato, het meisje, dat hem een fantastisch verhaal over zeerovers deed.

Nicolette knuffelde het kleine joch.

‘Jij moet nodig eten en dan naar bed. Pappie is laat vanavond. We kunnen niet op hem wachten,’ zei ze.

‘Hè, bah,’ klaagde Peter, ‘van jou moet ik altijd naar bed.’ Maar hij liet zich toch door haar meevoeren naar de kamer.

Bij de keukendeur vroeg hij nog: ‘Morgen vertel je verder, hè, Cato?’

Cato beloofde dit grif.

Juist toen Nicolette hem gereed had om naar bed te gaan, kwam haar vader thuis. Hij keek gejaagd naar de klok.

‘Hoe laat is het?’ vroeg hij. ‘Kwart over acht? Heb je de radio al op Hilversum staan?’

‘Nee,’ zei Nicolette, ze hoorde zelf de tegenzin in haar stem. ‘Maar ik had er wel aan gedacht. Ik wou eerst Peter naar bed brengen.’

‘Peter blijft op,’ besliste haar vader aan de radio draaiend. ‘Laat Cato maar wat brood en koffie voor me klaar maken,’ vervolgde hij. ‘Niet te veel,’ riep hij haar nog na, terwijl ze de kamer verliet. ‘Ik heb geen trek.’

Hij liet de sandwiches, die ze hem bracht, bijna onaangeroerd en dronk de koffie op. Peter, blij nog niet naar bed te hoeven, had zich al op zijn knie geïnstalleerd.